

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instrvctio Magistri Novitiorvm

Juan <de Jesús Maria>

Coloniæ, 1613

Cap. 12. De prudentia ad perfectionem Nouitiorum promouendam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48543)

nes multas status monastici proprias, cum quid indecorum Nouitij in ijs occasionibus admittunt, in subsequentium dierum exhortationibus Magister illum admoneat, vt ipse corrigatur, & tam ipse, quam alij similia mala præcaueant. Quin etiam, ante solenniorum recreationum dies, fratribus omnibus modestiæ decorem commendat, vt sanctius recreentur. Adhuc enim ea admonitione præmissa, libertatis occasio ad ingeniorum & morum inspectionem, satis luci afferre solet.

*Cap. 12. De prudentia ad perfectionem
Nouitiorum promouendam.*

ILle sanè prudentissimus Nouitiorum Magister existimandus est, qui nouit excogitare, & exequi media ad discipulos breui perficiendos opportuna. Hic autem non agimus de medijs illis proculdubio probatissimis, quæ votorum, Regulæ, Constitutionû, & Instructionû obseruatione continentur. Ea quippe media in laxis quoq; Religionibus præscripta

scripta sunt, & non ideò satis obseruan-
tur: in reformatis verò ideò obseruan-
tur, quòd ab idoneis Nouitiorum Ma-
gistris, nouelli discipuli medijs alijs pla-
nè spiritalibus ad eorum custodiã in-
ducuntur. Atque ideò, de his medijs, que
prudentiæ sanctorum propria sunt, nõ-
nihil modò dicendum est.

2 Et primùm quidem det operam Ma-
gister, vt discipuli maiora, quàm quæ
Religio præscripsit, præstare constitu-
ant. Exiguus quippe proventus sperare-
tur, si ad altiora, quàm iubeantur, mini-
mè aspirarent, quod per se perspicuum,
& experientia nimis compertum est.
Hanc verò magnanimitatè discipulo-
rum cordibus ingenerabit, si exemplo
ipse maiora præstiterit, & verbo mox
ad imitationem Sanctorum illos ani-
mauerit: quod vniuersè dictum sit. Sed
ad media aliquot peculiaritè descenda-
mus.

3 Notissima sunt media illa, quæ Con-
gregatio nostra præscripsit, & Votis,
Regulæ, Constitutionibus, ac Instructi-
onibus adiunxit, vt non modò Nouitij,
verùm & professi exercerentur. Morti-
ficati-

ficationes videlicet ordinariæ, & extraordinariæ, ordinariæ, vt oculos per dies aliquot velatos, ostrâs uerso modico ligno auribus religato obstructum gerere; extraordinariæ, vt scapulis honestè detectis sensimq; verberatis in Refectorium ingredi, genibusq; flexis culpas suas proferre. Huius generis media quoque sunt, exercitia illa omnia, quæ in Nouitiorum Instruktionem, quarta præsertim parte, posuimus; siue ad orationis studium pertineant, vt matutina, & diurna actuum in Deum directio, Dei præsentia, ordinata & perennis oratio, quæ coram altari Sacramenti à fratribus exercetur: siue ad studium mortificationis spectent, vt abstinentia, & seuerior corporis maceratio ante sollemnissima festa suscepta, vt certamina de rebus arduis ad passionum mortificationem fieri solita, vt vestes laceræ, vt exercitia humilia valentium, vel ægrotantium obsequijs destinata: siue ad virtutum progressum attineant, vt certamen mensuræ de virtutis vnus cultu, designato præmio, propositum, vt virtutis quoque vnus cultura per heb-

hebdomadas singulas proposita: siue ad intellectus illuminationem, & inflammationem affectus dirigantur, vt exhortationes quotidianæ, priuata colloquia, frequentissima consilia, & creber Sacramentorum vsus. Media hæc, & alia, quæ silemus, iã inter fratres nostros vim legis, longa & accurata obseruatione laudatissimæ obtinuerunt. Sed Magister alia, quæ sancto quodam artificio nouos fratres ad vltiorem perfectionem, sine tædio, perurgeant inuenturus est.

4 Erit ergo medium vnum, ad singulos erudiendos, & solandos appositissimum, vt per dies singulos vnum, aut duos è Nouitiis priuatim vocatos instruat, & peculiaribus monitis, quibus eos magis indigere perspexerit, erudiat: atque in hunc modum, in orbem, Nouitios omnes singulatim percurrès, ad caput redeat, rotamque hanc semper vertat. Quàm sit autem modus hic ad promouendam perfectionem efficax, viris vel mediocriter spiritualibus manifestum est; habet enim erga vnumquemque plus amoris, plus pòderis,

ris, & æstimationis . Exercitia quippe
 mediâq; communia , quod ad vnum-
 quemq; excolendum spectat , vt expe-
 rientia docuit, cum hoc medio compa-
 rari non possunt. Arripit enim quisq;e
 quæ sibi peculiariter committuntur,
 multò auidius , quàm quæ confertim
 omnibus prærogari videt. Crescit reci-
 procius inter Magistrum & discipulos
 amor, crescit fiducia; enascitur inde fi-
 delitas maior, diligentia maior , quasi
 de rebus ad animum cuiusq; perficiē-
 dum singulari prouidentia dispositis,
 de quibus quisq; cum per orbem voca-
 bitur, rationē redditurus sit. Ne igitur
 pigritetur Magister, sed pascat singulos,
 & confirmet. Quod si Nouitiatus nu-
 merosus sit, nec ob multiplices labores
 officium hoc præstare possit: Socio pro-
 bato, ac fideli, quem habeat , hunc la-
 borem demâdet, vt scilicet de certis ca-
 pitibus, quæ ipse Socio præscribet, singulos
 in orbem Magistri nomine erudiat; &
 ad ipsum, quicquid nouerit, referat, vt
 singulis opportuna remedia, auxiliave
 prouideat.

5 Alterum medium. Per annos singu-
 los quoddam examen siue scrutinium

Noui-

Nouitiorum faciat, designatis videlicet tribus, quatuorve diebus, ut quisque præmeditetur, qua potissimum passione acrius infestetur, ac proinde, qua nam virtute præsertim indigeat, & expleta præmeditatione, à Magistro vocatus, quid de se senserit, aperiat: Ut Magister ipse Nouitium ad sui cognitionem, ac victoriam iuuet. Postquam verò Nouitius, omnia retulerit, Magister attentè rem explorabit, & vel errantem corriget, vel benè de se iudicantem adiuuabit; ut per totius vitæ cursum certissimè statuatur, aduersus passionem illam, qua sentit se molestius vexari, bellum gerere, & ad parandam virtutem qua magis indiget conari, atque in eum finem, peculiaribus medijs à Magistro præscribendis uti. Medium hoc quàm sit utile, nemo rationis compos ambigere potest, cum ad sui cognitionem, ac victoriam, plurimum valeat. Omnibus ergo Nouitijs singulatim examinatis, & in classes iuxta passionum virtutumque delectum distributis, Magister proximis diebus factum examen subsequenter, consilia in hunc modum dare

dare poterit. Vocabit in Medium Oratorij; exempli gratia, eos, qui æstimatione sui vexati humilitatis virtute potissimum indigent: & vna exhortatione integra illos ad studium eius virtutis urgebit, præscribetque media prius accuratè perpensa, quibus per totius vitæ cursum, operam nauaturi sunt. Rationes, quibus vnus virtutis delectum, tanquàm medium ad Christianam perfectionem breui efficaciterq; comparandam opportunissimum persuadebit, habentur in nostra Instructioe Nouitiorum, tertiaparte, vnde illa petere valebit. Iam verò, vt propositum molestissimæ passionis subiugandæ, & virtutis maximè necessariæ, toto vitæ cursu, colendæ altiùs imprimatur; ac rem erit, in dicto die, omnes ad communionem solennissimam hortari, vante Eucharistiæ sumptionem, Conceptionis verbis cultum virtutis perennem firmiter quisque proponat, absolutisq; verbis, vt inter nos fieri consuevit, Sacramentum sumat. Verba verò hæc aut similia proferentur: Magistro autem fratres conuerso, Sacramentumque

sup
ter
Re
ter
ter
vir
m
Ma
ge
6
vir
me
tia
ne
ha
tui
gu
pt
an
cu
gò
tu
q;
ne
ro
Pr
vt
supr

supra pyxidem, aut patenam eleuatam
 tenente. Dulcissime Deus, ac mitissime
 Redemptor noster Iesu Christe, Ego Fra-
 ter, N. infinita bonitate tua fretus firmi-
 ter propono, me, per totius vitæ cursū,
 virtuti (humilitatis) operam diligentissi-
 mē daturum : ad gloriam tuæ diuinæ
 Maiestatis, & purissimæ Virginis Mariæ
 genitricis tuæ.

6 Aliud medium erit, cuiusque Nouitij
 vires animi corporisq; perpendere, &
 monere, vt vnusquisq; aliquod pœnitē-
 tiæ genus excogitet, cuius desiderio te-
 neatur, ad Christianæ mortificationis
 habitum acquirendum, carnemq; spiri-
 tui subiugandā. Monebit autem, vt sin-
 guli, postquam rem cogitauerint, scri-
 pto notent, quod agere, (si obedientia
 annuerit) apud se statuerint, & ad ipsū,
 cum vocati fuerint, deferant. Scripta er-
 gò ad se perlata perleget, & moderabi-
 tur, ita vt neq; corpus nimis eneruet, ne-
 q; verò omnia prorsus improbet, aut
 neget. Magni quippe ponderis est, pue-
 ros crucis mortificationi assuescere.
 Propendeat verò in partem mitiorem,
 vt modicum sit: quod concedit: Sic e-
 nim

e

nim

nim prudenter sperare poterit. Nouit se
 os, quod semel statuunt, ubiq; ad sen
 ctutemq; vsque seruatuos. Quando
 verò illos alijs laboribus exercuerit, in
 alijs animi anxietatibus, aut tempor
 iniuria, puta nimio æstu afflicto, con
 spexerit, meminerit præcipere, ut gra
 diebus, decretam corporis macerati
 nem, puta catenulam, cilicium, vel
 iunium supererogationis intermittat
 lam autem per se planum est, à prop
 sito hoc, tēpus infirmitatis, excipi. E
 cipitur quoque tēpus, quo, vel ex vol
 vel ex præcepto, aut consilio obedie
 tiæ aliquid magis vel æquè asperu
 præstant. Excipitur præterea nouu
 Superioris mandatum, quod iustis
 causis fratribus iam professis, & ali
 grauioribus occupationibus inter
 imponi posset. Quibus omnibus re
 consideratis remanet moderatū quo
 dam sanctæ mortificationis exerciti
 quod firmiter arreptum, & perse
 rāter obseruatū carnis equū fallacē d
 mat, & immēsa spiritus bona produc
 7 Aliud medium erit, triū capitū præ
 cipalium præscriptio, quomodo scilicet
 se

uit se erga Deum, erga seipfos, & erga pro-
 fen ximos perfectè gerere debeât. Designa-
 and tis nêpe paucissimis regulis, quas ad cor
 t, v in Deum erigendum, ad seipfos intrinse-
 pot cus, & extrinsecus ordinandos, & bo-
 col nam cum proximo conuersionem ex
 vt grauitate ac hilaritate compositam ex-
 at ercendam obseruare conentur. Ex-
 el emplum sit. Ad cor in Deum erigen-
 ta dum, multiplex actus fidei, spei, amo-
 op ris & contritionis cum solita Dei præ-
 E sentia coniunctus. Ad seipfos ordinan-
 rot dos, multiplex abnegatio propriij appe-
 lie titus, puta septies saltem, aut octies sin-
 ru gulos dies repetita, & cum peculiari o-
 un culorum, & linguæ custodia concilia-
 tis ta. Ad conuersionem proximorum,
 al sermo parcus, & spiritualis, & cura pro-
 em ximis cedendi, & placendi, quoad, sal-
 re ua disciplina monastica, licebit. Etenim
 uo si quis pauca hæc monita tenaciter ap-
 citi prehenderet, methodicè proficeret, &
 seu breui perfectus euaderet.

8 Aliud mediū erit extraordinaria cō-
 luc munio ijs, qui aliquid solito mai⁹ & sã-
 pri etius egerint, præmij loco concessa. So-
 ilio lito maius, & sanctius intelligimus, ora-
 ce tionem

tionem longiorem, abstinenciam rigidiorem, strictius silentium, modestiam perfectiorem aliisque similia. Medij huiusmodi utilitas ex eo perspicitur, quod in aliorum exemplum cedit. Ceteri qui Novitij, vnum præ cæteris Sacramentum charistiam sumere cernentes, causam quæ in cultu perfectiore virtutum posita esse scientes, produlbio emulationis multo tangetur.

9 Aliud mediū erit, sponsio de alicuius virtutis exercitio prudenter facta. Prudenter scilicet facta: quia nonnulli spirituales viri cursum perfectionis incitatu sponsones simul innumeras de plurimarum virtutum cultura in calore spirituum faciunt; cum exploratum sit, eos non modo tot tantarumque virtutum studiū non potest iuxta sponsonis modum explere, verum neque iuxta humanam fragilitatem virtutum posse meminisse. Quocirca eiusmodi sponsones pereunt cum nitu verborum, quæ in ijs faciendis uenter proferuntur. Sponso ergo, promovendæ perfectioni medium positum esse dicimus, multiplex esse debet. Sed vna vel altera virtute,

sim

simplicissima: vt scilicet animus tanto
 plus virium ad opus vnum conferat,
 huiusmodi quantò minùs rerum multitudine diffi-
 ciliatur. Proponet ergo Magister cum ei
 expedire videbitur silentij, exempli
 causa, certamen extraordinarium, ad
 quindecim, aut viginti dies, proposito,
 v.g. trium Missarum præmio ei, qui per-
 fectissimè omnium à verbis abstinuerit.

Dabitq; operam hoc & similibus alijs
 medijs ad eò discipulos vrgere; vt si ex-
 cedendum sit, nimia potius tenacitate
 mediocritatem excedant. Hi quippè
 sunt excessus in Nouitijs laudati qui ad
 tenendum, reliquo vitæ cursu, mediũ
 destinantur. Sponsiones igitur hæ sic
 fiant, vt Magister à discipulis extrema
 propemodum requirat. Sic inter no-
 stros, Nouitij ita sanctè filere solent, vt
 per menses multos, solo cum Magistro
 verba necessaria faciant: in cæteris ve-
 rò occasionibus, pro verbis vtantur.

Aliud medium, vt in solennioribus
 festis, qualia sunt Paschata, & alia simi-
 lia, coram Oratorij altari, vel alibi Ma-
 gistro dictante Nouitij omnes egregios
 fidei, spei, amoris, contritionis, magna-

nimitatis, & aliarum virtutum actus, ad
 diris quoque gestibus idem significan-
 tibus, multa cum animorum, & corpo-
 rum alacritate producant. Nam pra-
 ter animorum commotionem, quæ (v-
 dicitur) ad vocem populi solet esse ma-
 xima; animi benè ad res diuinas affecti
 in eorum dierum recreationibus, reli-
 giosius agunt. Ad rem hanc procul
 dubiò conferent virtutum acclamatio-
 nes, & anathematismi vitiorū; de qu-
 bus in penultimo huius libri capite scri-
 bebimus. Huic medio annectimus aliu-
 nostris fratribus vsitatum, diebus festo-
 rum solennium, quando scilicet Magi-
 ster ostense Sacramento nonnullos
 dei, spei, amoris, contritionis, aliarum
 ve virtutū act' ardenter profert, omni-
 bus simul fratrib' eadē Magistri verba
 repetētib': moxq; cōmunio celebrat-
 11 Aliud medium, vt Magister quasi mi-
 litum ductor, qui suos milites ad urbem
 expugnandam, pro concione, adhorta-
 tur, Nouitios exhortatione in id factū
 vehementer impellat, ad virtutum ali-
 quam eximiam, puta, diuinam charita-
 tē fortissimis cordis motibus, per quo
 coelum

cœlum violèter rapitur, postulandam;
& per dies aliquot, puta, octo, aut decē,
detecto quotidie per horam dimidiam
Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento
omnes ad spem inuictissimam concipi-
endam, & cor, modico illo tempore
validissimè in Deum erigèdum exhor-
tetur, peracta q̄ admonitione breuissi-
ma simul cum eis intentissimè oret. Me-
dium hoc planè efficax est, ad animos
extimulandos: & præter bona alia mul-
ta, quæ parit, singulare hoc bonum af-
fert, vt Nouitij, perfecti oratores eua-
dant. Ex vno quippe huiusmodi cona-
tu, & experimento, cor sursum ferri,
& languorem, capitalem orationis ini-
micum, depellere discit: atque adeò, sta-
tas quotidianæ orationis horas, vtilius,
quam dici possit, insumit. Ex quo effici-
tur, vt occasione huius mediij, vel alteri-
us similis, multi è Nouitijs, incredibili
cordiũ, corporũq̄ mutatione, ad totius
vitæ processũ, velut in Angelos trãsfor-
mètur. Dabit autè operã Magister cùm
hoc medio vti decreuerit, in conspicuo
omnibus Nouitijs loco, se ad eam dimi-
diam orationis horam ita corpore, vul-

tuq; coaptare, vt discipuli eius spiritum
& positum, seu compositionem corpo-
ris imitantes, omnem deformitatem
inquietudinem, strepitumq; vitare, &
quasi rem feriam acturi, se aptare con-
discant. Monebit autem, ne nimio cor-
poris, capitiscq; conatu orent: ijs quippe
in occasionibus noui fratres adhuc spi-
ritualium rerum ignari, naturam læde-
re solent.

12 Media hæc, ad exemplum, proposui-
mus, vt Magister prudens his vtatur, &
alia, horum occasione, per se inuenire
curet, ad spiritum alendum, & perfici-
endum. Patres certè nostri status mo-
nastici conditores media multa austeri-
ora ad hunc eundem finem exercuerunt.
Quosdam enim funibus ligatos in me-
dium monachorum cœtum produci,
atque ibi culpas grauiores confiteri iu-
bebant. Alios è monachorum cœtu ve-
lut Congregatione iustorum indignos,
extra Cœnobij portas pellebant. Alios
ridiculè indutos, tanquàm amentes, ad
medios populos destinabant. Alios in-
fontes seuerissimis pœnis exercebant.
Hæc & alia similia fortissimis Christi
mili-

militibus digna præstabant, qui disciplina monasticæ laude claruerunt: nos verò delicati milites leuiora experimenta vix ferimus. Benè est, vt (Dei gratia) in Religione nostra Beatæ Virginis, & fundatricis nostræ Terefiæ Sapientia & labore, multa quæ Patribus antiquis erāt in vsu, suscitata & in morem inducta sint: optādum quæ est, vt Religiosi omnes, Magistri præsertim Nouitiorum, adhac gloriam maximam, Ecclesiæ toti vtilissimam aspirent.

13 Nouissimum prudentiæ consiliū, quod hic Magistro impensè commendamus est, oratio assidua, qua cum gemitibus multis à Clementissimo Deo, ac Redemptore nostro Iesu Christo, spiritum Sapientiæ, & gratiam ad Spiritus instruendos, & discernendos, & Christianam perfectionem promouendam, instantissimè postulet. Ad functionem quippè tam piam, & grauem, credendū est, præsentissimum Dei auxilium affuturum, si, vt par est, cum fide, ac perseverantia postuletur.

e 5

P A R S